

261

Besluit van 19 maart 1985 tot wijziging van het Besluit modellen jaarrekening

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 20 december 1984, nr. 531/684;

Overwegende dat enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen nodig zijn gebleken in het Besluit modellen jaarrekening;

Gelet op artikel 363 lid 6 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;

De Raad van State gehoord, advies van 12 februari 1985, nr. WO 3.84.0767/05.5.06;

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 11 maart 1985, nr. 106/685;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit modellen jaarrekening, Stb. 1983, 666, wordt als volgt gewijzigd:

A. Aan artikel 2 wordt toegevoegd: Zij mogen bij gebruik van model D de gezamenlijke actiefposten en de gezamenlijke passiefposten onder elkaar plaatsen.

B. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd. Lid 1 komt te luiden:

1. De aanduiding van het gekozen model mag worden weggelaten; het lettertype is vrij.

Lid 4 vervalt.

C. Artikel 5 komt te luiden:

1. Van de benamingen Vaste activa, Vlottende activa, Kortlopende schulden, Langlopende schulden, Voorzieningen en Eigen vermogen mag niet worden afgeweken.

2. Andere benamingen mogen slechts worden vervangen door benamingen die in het gegeven geval op ten minste even duidelijke wijze de inhoud van de post of telling aanduiden.

3. De uitkomsten van tussentellingen mogen worden ingevoegd en benoemd.

4. Tussentellingen en eindtellingen in de modellen die niet worden genoemd in de artikelen 364 tot en met 377 van boek 2 van het Burgerlijk

Wetboek mogen onbenoemd blijven. Opeenvolgende tussentellingen die onderling niet verschillen wegens het ontbreken van tussenliggende posten, mogen worden samengevoegd.

D. Aan artikel 6 lid 1 wordt toegevoegd: De post «aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen» mag ook aan alle financiële baten en lasten vooraf gaan;

E. In artikel 7 lid 4 wordt na de dubbele punt «opbrengst» gewijzigd in «uitkeringen». Aan dit lid wordt toegevoegd: Waardeveranderingen op deze deelnemingen worden hetzij afzonderlijk opgenomen onmiddellijk na de waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten, hetzij met die post samengevoegd; in het laatste geval wordt de benaming zo nodig aangepast.

F. In artikel 8 lid 2 wordt «niet onderstreepte» gewijzigd in: niet vet gedrukte.

G. De punt aan het slot van artikel 10 lid 4 wordt een puntkomma; toegevoegd wordt: indien het gesplitst wordt gegeven, moet dit geschieden na het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen en na het buitengewone resultaat na belastingen.

H. In artikel 11 vervalt het woord «netto».

I. Artikel 12 lid 2 komt te luiden:

2. In de modellen B en D mag de post «overlopende passiva» ook na de schulden en in de modellen A en C na de voorzieningen zelfstandig worden opgenomen.

J. Artikel 13 vervalt.

K. In de modellen A en B wordt de eerste post zowel van de kortlopende als van de langlopende schulden gelezen:

1. converteerbare leningen.

L. In model B wordt in de negende post van de langlopende schulden en in de negende post van de kortlopende schulden «verzekering» vervangen door: verzekeringen.

M. De modellen E tot en met J worden vervangen door de bij dit besluit gevoegde modellen E tot en met J.

ARTIKEL II

Dit besluit behoeft niet te worden toegepast op jaarrekeningen over boekjaren die zijn verstreken voordat dit besluit in werking treedt.

ARTIKEL III

1. Dit besluit treedt, met uitzondering van de nieuwe vaststelling van de modellen G en H, in werking op de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

2. Indien het bij Koninklijke boodschap van 29 december 1980 ingediende voorstel van wet houdende een nieuwe regeling voor het kapitaal van de besloten vennootschap, tot wet is verheven en in werking treedt, treedt de nieuwe vaststelling van de modellen G en H in werking op hetzelfde tijdstip.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 juni 1985, nr. 111.

Lasten en bevelen dat dit besluit en de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 19 maart 1985

Beatrix

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *eenentwintigste* mei 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het Besluit modellen jaarrekening geeft uitvoering aan artikel 363 lid 6 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De vrijheid van de Kroon om de modellen in te richten, is beperkt door de vierde richtlijn, inmiddels gewijzigd door de zevende richtlijn, inzake vennootschapsrecht van de Raad van de Europese Gemeenschappen. De vierde richtlijn is van 25 juli 1979, Pb.E.G. L 222; de zevende richtlijn van 13 juli 1983, Pb.E.G. L 193.

Bij de toepassing ervan is gebleken dat het besluit hier en daar de vrijheid meer beperkte dan de vierde richtlijn van de EEG vereist. Dit gold bij voorbeeld de behandeling van winst/verlies op deelnemingen en het splitsen van waardecorrecties in vermeerderingen en verminderingen, waardoor saldering meer dan nodig werd belet. Als gevolg van het vereiste in artikel 377 van boek 2 B.W. dat het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening en het buitengewone resultaat niet alleen na, maar ook voor belastingen moet worden gegeven, hadden de modellen G en H aan overzichtelijkheid geleden. Als gevolg van de tweede nota van wijziging van het wetsontwerp Nieuwe regeling voor het kapitaal van de b.v. zal dit vereiste binnenkort vervallen. Dit opent de weg naar vereenvoudiging van de modellen G en H.

Ter wille van de duidelijkheid worden de modellen E tot en met J opnieuw vastgesteld, hoewel ook daarin de voorgestelde wijzigingen beperkt zijn.

Gelet op het feit dat de informatieve waarde van jaarrekeningen door het besluit nauwelijks wijziging ondergaat, is er spoedshalve van afgezien de Raad voor de Jaarverslaggeving om advies te vragen. Wel is een voorontwerp van de wijzigingen aan de raad toegezonden.

DE ARTIKELEN

De aanvulling van **artikel 2** bleek nodig uit praktische overwegingen.

De tekst van **artikel 4** lid 1 wordt aangepast aan de vorm waarin de modellen zijn afgedrukt in het Staatsblad. Lid 4 is overgebracht naar artikel 5, waar het beter aansluit bij het laatste lid.

Artikel 5 lid 1 is anders geformuleerd in aansluiting op de vorm van de gedrukte modellen. De vrijheid tot afwijkende, op zijn minst even duidelijke benamingen is uitgebreid tot alle niet genoemde benamingen. Dat houdt voor de balansen een geringe verruiming in. Nieuw is dat het verbod om bepaalde benamingen in de winst- en verliesrekening te variëren, vervalt. In het bijzonder het verbod om «resultaat» naar gelang de uitkomst te vervangen door «winst» of «verlies» was, blijkens de toelichting op het besluit, niet beoogd en vervalt daarom nu.

Artikel 5 lid 3 is geschrapt. Het was naar de letter niet te rijmen met lid 2 en bepaalde in feite hetzelfde als artikel 7 lid 2, al dan niet in combinatie met artikel 9. Het was daarom overbodig. Het lid is vervangen door het oude artikel 4 lid 4.

Artikel 5 lid 4 is bekort, omdat de regeling over afwijking in de benamingen is samengevoegd met lid 1. Bovendien kan het begrip «aangeduid» worden gemist, nu volgens het aanhangige wetsvoorstel 16551 in artikel 377 van boek 2 B.W. de aanduidingen worden vervangen door welomschreven posten. Toegevoegd is een regel die het veroorlooft om bij voorbeeld het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen over te slaan, als er geen buitengewoon resultaat is, zodat meteen het resultaat na belastingen kan worden gegeven.

De tweede zin van **artikel 6** lid 1 wordt hierna toegelicht samen met de wijzigingen in de modellen E–J, derde alinea over het aan deelnemingen toe te schrijven resultaat.

Artikel 7 is verduidelijkt, in het bijzonder om de verschillen aan te geven met de verantwoording van deelnemingen die tegen netto-vermogenswaarde of equity-waarde worden gewaardeerd.

Artikel 8 wordt aangepast aan de gedrukte vorm der modellen.

In **artikel 10** lid 4 wordt, aansluitend aan de praktijk, de mogelijkheid geopend om het aan derden toekomstige resultaat, op dezelfde wijze als de belastingen, uit te splitsen in een deel betreffende de gewone bedrijfsuitoefening en hun aandeel in het buitengewone resultaat.

In **artikel 11** wordt de verwijzing verbeterd.

In **artikel 12** is een afwijking ten opzichte van de vierde richtlijn weggenomen.

Artikel 13 vervalt wegens het hierna nog toe te lichten schrappen van de post waarop het betrekking heeft.

De balansmodellen

De *post converteerbare obligaties en andere leningen* wordt ter verduidelijking verdoopt tot «converteerbare leningen». Een verandering brengt dit niet.

In *model B* wordt een benaming aangepast aan de naam die dezelfde post in *model A* heeft.

De modellen voor de winst- en verliesrekening (E tot en met J)

De bladspiegel en het gebruik van vet gedrukte benamingen zijn iets gewijzigd om de overzichtelijkheid te verbeteren.

De posten betreffende *waardeverandering van de immateriële en materiële vaste activa* zijn herverkaveld tussen stelselmatige afschrijvingen, met eventuele terugnemingen daarin begrepen, en andere waardeveranderingen. Binnen beide posten kan worden gesaldeerd. Als bij voorbeeld de waardeveranderingen verschillende groepen activa betreffen, zal evenwel een nadere toelichting nodig zijn, wanneer waardevermeerderingen in de ene groep tot een niet onbelangrijk bedrag worden gesaldeerd met waardeverlies in een andere groep zonder dat dit blijkt door een uitsplitsing in de balans zelf. Uitsplitsing, voor zover van belang, kan in de toelichting geschieden. Ook betekent het schrappen van artikel 13 niet, dat terugnemingen nu in ruimere mate geoorloofd zouden worden dan tot dusverre. Dat volgt al uit de beginselen in de wet; het modellenbesluit behoeft dat niet nader te bepalen.

Op dezelfde wijze als voor materiële en immateriële vaste activa wordt ook voor financiële vaste activa saldering van waardeveranderingen toegestaan. De uiteenzetting in de vorige alinea geldt ook hiervoor. De term «overige financiële vaste activa» is verduidelijkt tot «vorderingen die tot de vaste activa behoren», omdat de effecten – al dan niet deel uitmakend van de vaste activa – daarnaast afzonderlijk worden genoemd. Dit maakt het nodig om in artikel 7 lid 4 de plaats te regelen van waardeverandering van deelnemingen die niet transparant worden verantwoord, een post die veelal niet zal voorkomen.

De tussentelling *bedrijfsresultaat* is geschrapt, omdat die in sommige bedrijfstakken een of meer van de posten die er in het model op volgden, mede pleegt te omvatten. Daartegen behoeft geen bezwaar te bestaan.

Het *aan deelnemingen toe te schrijven deel van het resultaat* was in de modellen opgenomen na de rentebaten c.a., voor zover de deelneming op de voet van artikel 389 («transparant») wordt verantwoord. Die plaats blijkt niet gelukkig. Nu artikel 59 van de vierde EEG-richtlijn, ook na de wijziging die de zevende richtlijn daarin brengt, de keuze van de plaats vrij laat, kan dit worden rechtgezet. Wat blijft, volgens voorschrift van de vierde richtlijn, is dat dividenden en dergelijke op deelnemingen die niet op de voet van artikel 389 transparant worden verantwoord, een afzonderlijke post moeten vormen. Artikel 7 lid 4 van het besluit behelst dit voorschrift.

Het aandeel in het resultaat van deelnemingen die transparant worden gewaardeerd, wordt opgenomen, ook al wordt daarvan niets uitgekeerd. Komt het tot uitkering, dan mag die niet nogmaals op de winst- en verliesrekening worden verantwoord. Wel komt de uitkering op de balans in mindering op de post deelnemingen, ten gunste van een der andere posten. De post «aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen» wordt nu opgenomen na de belastingen over de gewone bedrijfsuitoefening, opdat de post het aandeel in winst of verlies geeft na aftrek van de belastingen die de ondernemingen waarin wordt deelgenomen verschuldigd zijn.

In sommige bedrijfstakken is gebruikelijk deze post een plaats te geven voorafgaand aan de financiële baten en lasten. Ook voor die plaats valt in omstandigheden veel te zeggen. Artikel 6 lid 1 laat haar daarom toe. Bij gecombineerde toepassing van de artikelen 6 lid 1 en 7 lid 4 volgen de posten betreffende transparante en andere deelnemingen op elkaar, tenzij tussen beide een tussentelling wordt ingevoegd.

De posten *Uitkomst der financiële baten en lasten en Buitengewoon resultaat voor belastingen* zijn geschrapt als van te geringe betekenis. De wet stond dat al toe voor de uitkomst der financiële baten en lasten en na de wijziging van artikel 377 is het ook geoorloofd het buitengewone resultaat voor belastingen niet te vermelden. De lezer kan het gemakkelijk uitrekenen.

De *driedeling in de modellen G en H* vervalt wegens het bij de Tweede Kamer aanhangige voorstel in artikel 377 van boek 2 B.W. het vereiste te schrappen om het resultaat van de gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen en het buitengewone resultaat voor belastingen te geven (16551, Nieuwe regeling voor het kapitaal van de b.v.). Dat maakt beide modellen overzichtelijker.

De *inwerkingtreding* van de wijziging in de modellen G en H moet daarom afhankelijk worden gesteld van het in werking treden van die wetwijziging. Er is geen reden te verhinderen dat de gewijzigde regeling al wordt gebruikt voor de verantwoording over een reeds verstreken boekjaar.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

MODEL E

Winst- en verliesrekening over

NETTO-OMZET

wijziging in voorraden gereed produkt en onderhanden werk
geactiveerde produktie voor het eigen bedrijf
overige bedrijfsopbrengsten

SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN

kosten van grond- en hulpstoffen
kosten uitbesteed werk en andere externe kosten
lonen en salarissen
sociale lasten
afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa
overige waardeveranderingen van immateriële en materiële vaste activa
bijzondere waardevermindering van vlottende activa
overige bedrijfskosten

SOM DER BEDRIJFSLASTEN

opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten
andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten
waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en
van effecten
rentelasten en soortgelijke kosten

RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN

belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening
aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN

buitengewone baten
buitengewone lasten
belastingen buitengewoon resultaat

BUITENGEWOON RESULTAAT NA BELASTINGEN

RESULTAAT NA BELASTINGEN

MODEL F

Winst- en verliesrekening over

NETTO-OMZET

kostprijs van de omzet

BRUTO-OMZETRESULTAAT

Verkoopkosten
algemene beheerkosten

som der kosten

NETTO-OMZETRESULTAAT

overige bedrijfsopbrengsten

opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten
andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten
waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en
van effecten
rentelasten en soortgelijke kosten

RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN

belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN

buitengewone baten
buitengewone lasten
belastingen buitengewoon resultaat

BUITENGEWOON RESULTAAT NA BELASTINGEN

RESULTAAT NA BELASTINGEN

MODEL G

Winst- en verliesrekening over

Lasten		Baten	
vermindering van voorraden gereed produkt en onderhanden werk	—	NETTO-OMZET	—
kosten van grond- en hulpstoffen	—	toeneming van voorraden gereed produkt en onderhanden werk	—
kosten van uitbesteed werk en overige externe kosten	—	geactiveerde produktie voor het eigen bedrijf	—
lonen en salarissen	—	overige bedrijfsopbrengsten	—
sociale lasten	—		
afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	—		
overige waardeveranderingen van immateriële en materiële vaste activa	—		
bijzondere waardevermindering van vlottende activa	—		
overige bedrijfskosten	—		
BEDRIJFSLASTEN	x	BEDRIJFSOPBRENGSTEN	x
rentelasten en soortgelijke kosten	—	opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—
waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—	overige rentebaten en soortgelijke opbrengsten	—
		waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—
FINANCIËLE LASTEN	x	FINANCIËLE BATEN	x
belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	—	belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	—
aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	—	aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	—

MODEL H

Winst- en verliesrekening over

Lasten		Baten	
kostprijs van de omzet	—	NETTO-OMZET	—
verkoopkosten	—	overige bedrijfsopbrengsten	—
algemene beheerkosten	—		
	—		
som der kosten	x		
	—		
BEDRIJFSLASTEN	x	BEDRIJFSOPBRENGSTEN	x
rentelasten en soortgelijke kosten	—	opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa	
waardeveranderingen van vorderingen die tot de		behoren en van effecten	—
vaste activa behoren en van effecten	—	andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	—
		waardeveranderingen van vorderingen die tot de	
		vaste activa behoren en van effecten	—
FINANCIËLE LASTEN	x	FINANCIËLE BATEN	x
belastingen resultaat uit gewone bedrijfs-		belastingen resultaat uit gewone bedrijfs-	
uitoefening	—	uitoefening	—
aandeel in winst/verlies van ondernemingen		aandeel in winst/verlies van ondernemingen	
waarin wordt deelgenomen	—	waarin wordt deelgenomen	—
buitengewone lasten	—	buitengewone baten	—
belastingen buitengewoon resultaat	—	belastingen buitengewoon resultaat	—
resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na		resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na	
belastingen	—	belastingen	—
buitengewoon resultaat na belastingen	—	buitengewoon resultaat na belastingen	—
WINST NA BELASTINGEN	x	VERLIES NA BELASTINGEN	x
	—		—
Totaal	x	Totaal	x
buitengewone lasten	—	buitengewone baten	—
belastingen buitengewoon resultaat	—	belastingen buitengewoon resultaat	—
resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na		resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na	
belastingen	—	belastingen	—
buitengewoon resultaat na belastingen	—	buitengewoon resultaat na belastingen	—
WINST NA BELASTINGEN	x	VERLIES NA BELASTINGEN	x
	—		—
Totaal	x	Totaal	x

MODEL I**Winst- en verliesrekening over**

BRUTO-MARGE		—
lonen en salarissen	—	
sociale lasten	—	
afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	—	
overige waardeveranderingen van immateriële en materiële vaste activa	—	
bijzondere waardevermindering van vlottende activa	—	
overige bedrijfskosten	—	
	—	
som der kosten		x
		—
		x
opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—	
andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	—	
waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—	
rentelasten en soortgelijke kosten	—	
	—	
		x
		—
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN		x
belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		—
		—
		x
aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		—
		—
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN		x
buitengewone baten	—	
buitengewone lasten	—	
belastingen buitengewoon resultaat	—	
	—	
BUITENGEWOON RESULTAAT NA BELASTINGEN		x
		—
RESULTAAT NA BELASTINGEN		x

MODEL J

Winst- en verliesrekening over

BRUTO-MARGE	—	—
verkoopkosten	—	
algemene beheerkosten	—	
	—	
som der kosten		x
		—
		x
opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—	
andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	—	
waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	—	
rentelasten en soortgelijke kosten	—	
	—	
		x
		—
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN		x
belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	—	
	—	
aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		x
	—	
	—	
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN		x
buitengewone baten	—	
buitengewone lasten	—	
belastingen buitengewoon resultaat	—	
	—	
BUITENGEWOON RESULTAAT NA BELASTINGEN		x
		—
RESULTAAT NA BELASTINGEN		x

Modellen E t/m J, behorende bij
Koninklijk besluit van 19 maart
1985, Stb. 261.

Mij bekend,
De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes